

MLADÍ TVŮRCI PRO DUNAJ 2010

ZAPOJ SE PRO ŘEKY

DANUBE ART MASTER
GET ACTIVE FOR THE RIVERS

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Soutěž Mladí tvůrci pro Dunaj

Mladí tvůrci pro Dunaj (anglicky Danube Art Master) je mezinárodní výtvarná soutěž pro všechny děti mateřských, základních a středních škol, děti nejrůznějších zájmových uskupení a děti ze speciálních zařízení. Horní věková hranice je omezena docházkou do střední školy. Tato soutěž je jednou z aktivit podporující sounáležitost lidí v povodí Dunaje, kam patří prostřednictvím povodí řeky Moravy i jedna třetina území České republiky. Má pomoci uvědomit si společnou odpovědnost všech lidí v povodí Dunaje za stav řek na jejich území, jelikož voda nezná hranice.

Soutěž každoročně vyhlašuje Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje (MKOD, ICPDR) se sídlem ve Vídni. Mezinárodní koordinací soutěže bylo pověřeno Dunajské environmentální fórum (DEF), což je uskupení mnoha nevládních organizací ze čtrnácti zemí povodí Dunaje. Národní kola pak pořádají jednotliví členové sítě DEF. V České republice soutěž od počátku pořádá občanské sdružení Unie pro řeku Moravu, jako reprezentant DEF a rovněž jeho zakládající člen. Mezi naše hlavní partnery patří zejména Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství a další organizace.

Soutěž má velice blízko k oslavám Dne Dunaje. Den Dunaje slavíme 29. června, neboť tento den byla v roce 1994 podepsána Úmluva o spolupráci pro ochranu a únosné využívání Dunaje s úmyslem iniciovat řešení závažných problémů v povodí. V roce 2003 se zrodila myšlenka oslavit a popularizovat Dunaj a vznikl Den Dunaje. Tímto dnem vyhlásila Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje symbolicky 29. červen. Den Dunaje se od té doby slaví v České republice tak jako v mnoha dalších zemích povodí Dunaje.

Podmínky a pravidla soutěže nejsou složité. Základem je vytvořit prostorové umělecké dílo inspirované řekou či vodou obecně a použít při tom co možná nejvíce přírodního materiálu, popřípadě jiného materiálu nalezeného volně v přírodě. Samotné dílo by mělo být zakomponováno přímo v přírodě, nejlépe u řeky či vody. Uměleckým dílem se rozumí například plastika, mozaika nebo koláž vytvořená z přírodních materiálů jako jsou kameny, oblázky, hlína, naplavené dřevo, rákos, suché trávy, květiny, aj. Dílo by mělo také co nejlépe zapadat do tématu, které je poslední tři ročníky vyhlašováno. Soutěžít mohou žáci a studenti jako jednotlivci nebo jako kolektivy. Důležité je, aby iniciativa nevycházela pouze od učitelů, ale aby i samotní žáci měli z této práce radost. Vytvořená díla je třeba následně důkladně a kvalitně fotograficky zdokumentovat a fotografie poslat organizátorům soutěže.

Danube Art Master

Danube Art Master is an international art competition for children attending elementary, grammar and high schools, schools of arts and other school institutes. The main requirement to take a part in the competition is to create an artwork in the Danube River basin.

The competition is declared by the International Commission for the Protection of the Danube River (ICPDR) with the headquarters in Vienna. Complete international coordination is guaranteed by the Danube Environmental Forum (DEF). The Czech Republic is represented by the Union for the Morava River. There are some other institutions that support the competition in the Czech Republic – Ministry of the Environment, Ministry of Agriculture and non-governmental organizations.

Rules of competition are simple. Children have to create three-dimensional artwork inspired by river or water using as much natural material as possible and then send a photo to the promoters. The artwork also should fit to the theme of that year. Commission with representatives from selected institutions and organizations announce one national winner and also other artworks which are awarded by individual organizations, institutions and foundations.

National winner's piece is automatically sent to the international competition, which take place in one of the countries of the Danube River basin.

Vyhlašování soutěže

K účasti v této soutěži každé jaro oslovujeme školy a další instituce v povodí Dunaje na území České republiky pomocí klasické pošty, e-mailů a telefonátů. Zváni jsou všichni z povodí řeky Moravy a jejích přítoků, tj. Bečvy, Dyje, Svratky, Svitavy, Jihlavy, Vlány a dalších. Informace k soutěži jsou šířeny také prostřednictvím internetových stránek Unie pro řeku Moravu, Ministerstva životního prostředí ČR, Dunajského environmentálního fóra, Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje a dalších. Nedostane-li se k vám výzva k účasti, pak nás můžete jakkoliv kontaktovat z vlastní iniciativy. Kontaktní informace jsou uvedeny v závěru této brožury.

Vaším úkolem je zhotovit v požadovaném termínu umělecký výtvar na zadané téma a následně zaslat fotografie organizátorům soutěže. O dalším průběhu soutěže jste průběžně informováni a vaše dotazy jsou kdykoli zodpovězeny.

Tato výtvarná soutěž patří mezi akce, které přitahují pozornost médií. Unie pro řeku Moravu a její partneři průběžně vydávají tiskové zprávy, které jsou citovány a uveřejňovány v lokálních i regionálních sdělovacích prostředcích.

Vyhodnocení

Na základě došlých fotografií vybírá komise složená ze zástupců Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství, Unie pro řeku Moravu a dalších organizací jednoho absolutního národního vítěze, jedno nejlepší souborné dílo a dle rozhodnutí komise až několik dalších děl pro ocenění věcnými cenami (cena MŽP, cena MZe, cena Unie pro řeku Moravu, atd.). První cena letošního ročníku je splouvání řeky Moravy v chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví a slavnostní vyhlášení proběhne během oslav Dne Dunaje.

Dílo národního vítěze se automaticky účastní mezinárodní soutěže národních vítězů. Zde jsou zastoupeny státy ze sítě DEF. Vyhlášení mezinárodního vítěze je většinou 2-3 denní setkání, která se koná v některé z podunajských zemí při příležitosti zasedání Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje. Autoři vítězného díla v národních kolech mají možnost se této akci zúčastnit.

Letos již sedmý ročník

Letos proběh již sedmý ročník soutěže Mladí tvůrci pro Dunaj. Tématem ročníku 2010 bylo „Zapoj se pro řeku.“ Národním vítězem se stalo dílo s názvem „Královna řeka“ od Eriky Vysloužilové ze ZŠ Heyrovského v Olomouci.

Letošní ročník se vyznačoval nejvyšší účastí v celé historii soutěže. Přihlásilo se 56 školských a dalších institucí, díla jsme obdrželi od 51 z nich. Do vlastní soutěže bylo přijato 360 soutěžních prací od přibližně 600 dětí. Porotou bylo oceněno 15 děl. Obdrželi jsme mnoho fotografií, které zachycovaly samotná výtvarná díla, postup jejich tvorby a popřípadě jejich tvůrce.

Protože se jedná o další z úspěšných ročníků, chtěli bychom se s Vámi opět podělit alespoň o některé pozitivní a obohacující dojmy ze soutěže, a proto jsme pro Vás již po několikáté připravili tuto publikaci.

Vítězové budou slavnostně vyhlášeni během oslav Dne Dunaje 18. června 2010 a předcházející den absolvují splouvání řeky Moravy v Litovelském Pomoraví.

Mladí tvůrci pro Dunaj 2010
Danube Art Master

Seventh year of Danube Art Master

Already seventh year of Danube Art Master took place in the Czech Republic this year. Theme of this year was 'Get active for the rivers'. Erika Vysloužilová became the national winners with a piece called 'The river queen'.

This year was the richest on participants in whole history of competition. 56 school institutions enlisted to the competition, 51 of them sent photos of their pupils' artworks. Photos of 360 artworks were sent together. 15 artworks were awarded by the commission. They visualized the artworks from different points of view or with their authors.

Prices will be devolved to the winners during the Danube Day celebration on the 18th June 2010.

Price for the winner 2010 – trip to the Litovelské Pomoraví – canoing

The price for winners will be a trip to the protected landscape area Litovelské Pomoraví. Children and their teachers or parents will spend two days (17th – 18th June) with rich and interesting program. They will do a canoing on the Morava River. They will see wonderful river landscape and second day there will be the Danube Day celebration. Winners will get their prices here.

ZŠ Jihlava

**Voda živá, voda dravá,
pomůže jí ruka pravá?
Podej ruce svojí řece,
neotálej už s tím přece...**

**Střední pedagogická škola v Boskovicích
Mateřská škola Boskovice**

**Na jaro se těšíme,
Morénu si vyrobíme,
Na všechny děti Moréna velká čeká,
Těch malých, co děti vyrobily, je celá
řada.**

**Venku sviští vítr a padá mráz,
Nezbývá nám nic jiného,
Než si na vodu jen v teple mateřské
školy hrát.**

**Morének je celá řada,
Už je bere voda dravá,
Se zimou tak zatočíme a na jaře u vody
pak vše oslavíme.
Tancujeme zatím v teple, voda v řece
zatím letí křepce.**

Odměna pro vítěze 2010 – splouvání řeky Moravy

V rámci soutěže bylo vybráno 15 vítězných výtvarných děl, jejichž autoři (tj. celkem 37 dětí) obdrží věcné ceny. Hlavní cenou pro 30 dětí a jejich doprovod (učitelé, rodiče) je splouvání meandrující řeky Moravy v CHKO Litovelské Pomoraví na raftech s vodáckými instruktory, zdravotníky a odborným průvodcem. Splouvání Moravy proběhne 17. června a 18. června se na Sluňákově uskuteční slavnostní předání věcných cen, které bude spojeno s křtem „Dunaje v kufru“ a oslavou „Dne Dunaje“.

Dunaj v kufru je nový výukový materiál, metodická příručka pro učitele, který vznikl jako překlad vzdělávacího programu Danube Box. Dunaj v kufru byl vypracován pro potřeby škol v zemích povodí Dunaje, a to pod záštitou ICPD – Mezinárodní komise na ochranu Dunaje. Materiály obsažené v této metodice jsou vytvořeny tak, aby byly pro učitele, ale především pro hlavní cílovou skupinu - děti - zábavné, podnětné a inspirující. Najdeme zde aktivity zaměřené intelektuálně, ale i prakticky či emocionálně.

Mladí tvůrci pro Dunaj 2010
Danube Art Master

Výsledky výtvarné soutěže Mladí tvůrci pro Dunaj 2010

Národní vítěz VII. ročníku

„Královna řeka“

Erika Vysloužilová; ZŠ Heyrovského, Olomouc

Mladí tvůrci pro Dunaj 2010
Danube Art Master

Mateřská škola Uherský Brod – Těšov

Vítáme první jarní den: BYLO – NEBYLO

Byla jednou jedna mateřská škola a v ní plno dětí. Celou zimu si spolu hrály na sněhu, postavily iglú, sněhuláky a sněhové království, ale protože zima byla dlouhá předlouhá, děti se už nemohly dočkat prvních jarních paprsků.

Ale jaro ne a ne, prý ještě nenastal jeho čas a sluníčko hřát nebude! Víte co? My mu trochu pomůžeme! A tak Vašík přinesl dřevěné hůlky a vrbové proutky, Helenka bílé plátno a šátek, Tomášek novinový papír a pustily se do práce. Svázaly hůlky k sobě, namačkaly papír do tvaru koule a vytvořily hlavu. Potom oblékly halenu, na hlavu uvázaly šátek a namalovaly obličej. Ještě zástěrku a korále – tentokrát z ulit šnečků – a Morena je hotová.

A protože naše školička se nachází v malebném kraji Jana Ámose Komenského, v místní části Uherského Brodu – v Těšově, kterým protéká řeka Olšava, ta se vlévá do řeky Moravy a ta se vlévá do Dunaje, poslaly děti z těšovské školičky jarní pozdrav všem svým kamarádům okolo řeky:

**Nesem, nesem morenu
na oleji smaženú.**

**Ty, moreno krásná,
kdes ty husy pásla?**

**Pásla sem jich pod dubem
s mlynářovým Jakubem.**

Možná naše Morena připlave až do Černého moře.
Šťastnou cestu!

Ministerstvo zemědělství České republiky

Ministerstvo zemědělství (MZe) je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, pro vodní hospodářství, kromě ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti vod, pro lesy, myslivost a rybářství, mimo území národních parků a pro potravinářský průmysl.

Úsek vodního hospodářství vykonává státní správu ve smyslu zákona o vodách, zajišťuje vodohospodářskou politiku a protipovodňová opatření, zabezpečuje koncepční činnost v oblasti rozvoje vodovodů a kanalizací a dotační politiku ve vodním hospodářství.

MZe vykonává funkci zakladatele státních podniků Povodí (Povodí Labe, s.p., Povodí Moravy, s.p., Povodí Odry, s.p., Povodí Ohře, s.p. a Povodí Vltavy, s.p.) jejichž hlavním předmětem činnosti je správa významných vodních toků a provoz a údržba vodních děl ve vlastnictví státu.

V návaznosti na Plán hlavních povodí České republiky, který je strategickým materiálem státní politiky v oblasti vod pro období 2007 – 2012 byly zpracovány Plány oblastí povodí (pro oblast povodí Horního a středního Labe, oblast povodí Horní Vltavy, oblast povodí Berounky, oblast povodí Dolní Vltavy, oblast povodí Ohře a Dolního Labe, oblast povodí Odry, oblast povodí Moravy a oblast povodí Dyje). Tyto Plány jsou koncepčními materiály, které byly pořízeny správci příslušných povodí ve spolupráci s krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady. Koncem roku 2009 byly schváleny zastupitelstvy všech dotčených krajů. Realizace Plánů významně ovlivní kvalitu a množství povrchových a podzemních vod a s tím spojené možnosti jejich užívání v příštích letech. Všechny Plány oblastí povodí jsou vyvěšeny na webových stránkách příslušných státních podniků Povodí.

Cena Ministerstva zemědělství

„Řeka Jaro“

Markéta Lolková, Petra Grohmanová, ZŠ Heyrovského Olomouc

Mladí tvůrci pro Dunaj 2010
Danube Art Master

Cena Ministerstva životního prostředí

„Vodnická svatba“

Anna Balíková, Petra Bonková, Svatava Nováková, ZŠ a MŠ Višňové

Vliv realizovaných opatření bude vyhodnocován a Plány budou každých 6 let aktualizovány.

Dlouhodobou koncepci rozvoje oboru vodovodů a kanalizací s výhledem do roku 2015 představuje Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR (PRVKÚ ČR), přičemž základním prvkem v plánování tohoto oboru jsou Plány rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů (PRV-KÚK) schválené jednotlivými kraji.

Pro oblast vodního hospodářství vydává MZe ročenku Vodovody a kanalizace s informacemi o zásobování obyvatelstva vodou a odvádění a čištění odpadních vod.

Ve spolupráci s MŽP je vydávána Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky (tzv. modrá zpráva).

MZe a MŽP, jako ústřední vodoprávní úřady, provozují, ve spolupráci s dalšími ústředními vodoprávními úřady ČR, tzn. Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem obrany, Vodohospodářský informační portál – VODA, který poskytuje informace nezávisle na dělení kompetencí (www.voda.gov.cz).

The Ministry of Agriculture is a central authority of state administration for agriculture excepting preservation of agricultural land fund, for water management excepting preservation of natural water accumulation, preservation of water sources and preservation of water quality, and for food industry. It is also a central state authority administrating forests, hunting and gamekeeping and fisheries outside territory of national parks.

The primary task of water management with the ministry is flood protection and the support of the water supply and sewage development. The Ministry of Agriculture take care of and look after watercourses via the state enterprises of the Vltava, Elbe, Morava, Odra, and Ohře Boards.

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Kdo jsme?

Jsme tým lidí, který pod vedením ministra pracuje na legislativních návrzích pro vládu České republiky v otázkách ochrany životního prostředí.

Co děláme?

Chráníme přírodu, krajinu, ovzduší, nerostné zdroje, podzemní a povrchové vody v České republice. Prostřednictvím podřízených orgánů v regionech spravujeme národní parky a jiná zvláště chráněná území. Vytváříme nové zákony a opatření týkající se odpadového hospodářství, ochrany zemědělského půdního fondu nebo geofondu.

Dohlížíme na ekologické postupy při těžbě, posuzujeme vlivy lidských činností na životní prostředí, včetně těch přesahujících hranice našeho státu, a zasazujeme se o nápravu škod.

Jsme orgánem zodpovědným za čerpání evropských prostředků z Operačního programu Životní prostředí 2007-2013.

Máme hlavní slovo při tvorbě a schvalování Státní politiky životního prostředí.

Jak pomáháme?

Pomáháme zprostředkovat finanční programy pro zlepšení kvality životního prostředí.

- *Program péče o krajinu*
- *Program stabilizace lesa Jizerských hor*
- *Program odstraňování škod po Sovětské armádě*
- *pomáháme projektům nestátních neziskových organizací*

Prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR kofinancujeme projekty z fondů EU (Operační program Životní prostředí) a řídíme dotační program na snížení emisí Zelená úsporám.

Poskytujeme informace a zadáváme odborné studie.

Cena Unie pro řeku Moravu

„Týpek“

Petra Hujňáková, Petr Bureš, Jakub Florian, Gymnázium Bučovice

Mladí tvůrci pro Dunaj 2010
Danube Art Master